

VILNIS ZAĶKALNS ATBILD ROLFAM EKMANIM

http://zagarins.net/jg/jg226/JG226-227_Zalkalns.htm

Visspilgtākās un skaistākās bērnības atmiņas man saglabājušās no Augustdorfas (Augustiņciema) nometnes laikiem. Nometne atradās glezno Teutoburgas mežu piekājē, netālu no Detmoldas. Apkārtne meži piecdesmito gadu sākumā tur vēl bija pilni ierakumiem un pamestiem ieročiem. Nometnē darbojās varenas puiku vienības ar regulārām savstarpējām akmeņu cīņām un profesionāli organizētiem kara gājieniem. Parasti apvienotā „latviešu, igauņu un ukraiņu armija” cīnījās pret „poļu armiju.” Poļi nometnē bija vadošā tautība, tiem pat „piederēja” sava nometnes daļa, saukta *Monte Cassino*. Toties, kad Augustiņciema zēniem nācās aizstāvēt *auslenderu* godu pret iedzimtajiem *fričiem*, tad visu nometnes tautību zēni bijām vienoti kā klints. Puikām nometnes dzīve bija saistoša un krāšņa. Šodien var šķist pat neticami, bet man personīgi vēl līdz desmit gadu vecumam nebija pašam savas personīgas bumbas. Futenes sišanai gatavojām bumbas no cieši satītiem lupatu kamoliem. Bumbas vietā nereti tika lietotas arī palīdzības sūtījumu – *CARE* saiņu pulverpiena un siera bleķa kārbas. Pēc šādām spēlēm – man parasti bija tas gods būt vārtsargam – ķermenis bija klāts vienos zilumos.

Latviešu sabiedriskā dzīve Augustdorfā bija ļoti rosīga – teātri, kori, koncerti, ballītes, sporta sacensības, sēdes, dažādi saieti. Tā bija zelta dzīve – spēji vien visur būt klāt un līdzī. Kuŗš gan šodien vēl var lepoties, piemēram, ar solo uzstāšanos režisora Jāņa Zariņa iestudētā Jāņu uzvedumā? Man toreiz bija pieci gadi, un cienījamais režisors man bija izraudzījis pašam savu dziedamu līgo dziesmu un dažu teikumu garu sakāmo tekstu *Skroderdienas Silmačos* uzvedumam. Cita starpā cienījamā režisora koka stelles, uz kuŗām viņš auda tautiskas sedziņas, lai piepelnītu sev kādu lieku deičmarku, manu vecāku mājās saglabājās vēl līdz astoņdesmitajiem gadiem. Arī es pats uz tām esmu

audis. Daudz laika pavadīju kopā ar kanakiem – latviešu leģionāriem, invalīdiem, no kuņiem vairāki dzīvoja mūsu barakā. Tur gāja jautri, bet netrūka arī traģiski bēdīgu atgadījumu. Uzaugu *še kur līgo priežu meži, dzīvo vāveres un eži* un *še kopā mēs biedri* gaisotnē. Apguvu kanaku valodu, iemācījos viņu dziesmu repertuāru, guvu zināmu rūdījumu dienām baltām nebaltām. Spilgtā atmiņā palikušas nometnes puiku organizētās Invalidu ratiņu skriešanas sacensības, ratiņu īpašniekiem pašiem to nezinot.